

ב"ל (נצרת) 35972-11-11 - אשר אברהם נ' המוסד לביטוח לאומי

ב"ל (נצרת) 35972-11-11 - אשר אברהם נ' המוסד לביטוח לאומימחוזי עבודה נצרת

ב"ל (נצרת) 35972-11-11

אשר אברהם

ע"י ב"כ עו"ד אלי מלול

נגד

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ עו"ד אברהם מסארווה

בית הדין האזורי לעבודה בנצרת

[14.02.2013]

כב' השופטת אורית יעקבס

נציג ציבור (עובדים): מר יוסי עבאדי

נציג ציבור (מעבידים): מר חיים שניר

פסק דין

1. תביעתו של התובע להכיר באוטם שריר הלב שאירע לו ביום 11.01.11 (להלן: "האירוע הלבבי") כפגיעה בעבודה, נדחתה על ידי הנתבע, כמפורט במכתב הדחייה מיום 19.06.11, מן הטעם שלא הוכח כי נגרם אירוע תאונתי כלשהו תוך כדי ועקב עבודתו.

על פי מכתב הדחייה, מדובר במתח ממושך המשתרע על פרק זמן ממושך שאינו בבחינת אירוע תאונתי, וכן מדובר בתחלואה טבעית והשפעת העבודה, אפילו אם הייתה כזו, פחותה בהרבה מהשפעת גורמים אחרים. כנגד הדחייה האמורה הוגשה התביעה שלפנינו.

2. ביום 20.11.12 התקיימה בתיק ישיבת הוכחות, במהלכה העיד התובע בעצמו וכן העידה מטעמו עדת התביעה גב' עליזה נחום, מי ששימשה במועד הרלוונטי כמנהלת מחלקת איכות הסביבה בעיריית בית שאן (להלן: "גב' נחום"). בסיום הדיון, מאחר ולא הייתה הסכמה ביחס לקיום אירוע חריג בעבודה, נדרשו הצדדים להגיש סיכומיהם, וכך עשו - התובע ביום 30.12.12 והנתבע ביום 16.01.13.

3. להלן העובדות הרלוונטיות לענייננו, כעולה מחומר הראיות:

א. התובע יליד 1957, ובמועד הרלוונטי שימש כסגן מנהל מחלקת איכות הסביבה בעיריית בית שאן (להלן: "המחלקה").

- ב. במסגרת עבודתו במחלקה, טיפל התובע, בנושאים הקשורים למחלקת המים, הבנוי, החשמל והאשפה והיה אחראי על עובדים במחלקה, לרבות הכנת סידורי עבודה וחלוקת עובדים לביצוע העבודות המוניציפאליות השונות בעיר. נטל ביצוע העבודה התחלק בעיקרו בין התובע לבין מנהלת המחלקה - גב' נחום.
- ג. ביום 11.01.11 אושפז התובע בבית חולים העמק, ועבר צנתור.
- ד. ביום 13.03.11 הגיש התובע תביעה לתשלום דמי פגיעה והודעה על פגיעה בעבודתו, ותביעה זו נדחתה, כאמור ברישא של פסק דין זה.
4. לטענת התובע, יש לקבוע כי הגורם הממשי לאירוע הלבבי היה היכוחים שהיו לו ביום 10.01.11 וביום 11.01.11. לגישת התובע, הוכח בעניינו כי ביום שקדם ליום 11.01.11 הוא היה מעורב בויכוח עם העובדים וזאת מעבר לעבודתו השגרתית, במובן זה שנדרש לבצע עבודה דחופה במגבלות של זמן קצוב, ומיד לאחר מכן וכל הלילה, עד לבוקר האירוע (חוסר בעובדים וויכוח סוער) היו הסימנים הראשונים לבואו של האוטם ביום 11.01.11.
5. מנגד טען ב"כ הנתבע, כי יש לדחות את התביעה, מאחר והתובע לא הוכיח כי ביום 11.01.11 או בסמוך לכך אירע אירוע חריג בעבודתו.
6. המסגרת הנורמטיבית
- תאונת עבודה מוגדרת בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן: "החוק") כ:
- "תאונה שאירעה תוך כדי ועקב עבודתו אצל מעבידו, ובעובד עצמאי - תוך כדי עיסוקו במשלח ידו ועקב עיסוקו במשלח ידו".
- על פי הפסיקה, על מנת להכיר באירוע הלבבי - האוטם בו לקה התובע כתאונת עבודה, יש צורך בהוכחת אירוע חריג בחיי העבודה בסמוך לפני האירוע (דב"ע נא/0-133 צבי כץ - המוסד לביטוח לאומי עבודה ועוד, עבודה ארצי, כרך א(2), 445; עב"ל 502/09 סידה - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 21.10.10).
- עוד נפסק, כי תנאי לחץ ומתח מתמשכים בעבודה, אפילו משתרעים הם על פני ימים או שבועות, אינם עולים כדי "אירוע חריג" (דב"ע נד/0-143 יוסף ניב - המוסד לביטוח לאומי, פד"ע כח, 143; עב"ל 128/98 ברמן אריה - המוסד לביטוח לאומי, עבודה ארצי, כרך לג(29), 23; עב"ל 306/03 נדב אושרי - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 06.04.06).
- וכן נקבע ש"אפילו אם בשבוע אחד מדובר, די בו כדי להביא לניתוק בין האירוע המרגש לבין בוא האוטם שהרי כבר נפסק ש"ידוע לבית הדין שמעבר זמן של שבעה ימים פוסל אפשרות של קשר סיבתי" (דב"ע מז/0-69 המוסד לביטוח לאומי - מקס גלסברג, פד"ע יט, 234).
- במקום אחר נאמר כי יכול ו"אירוע חריג" יוכר גם על רקע של מתח מתמשך מקום בו בסמוך לפני האירוע נוצר "שיא" או עליית מדרגה חריגים באותו מתח מתמשך והוא יחשב כ"אירוע חריג".
- נטל ההוכחה בדבר קיומו של אירוע חריג בעבודה, בסמוך למועד בו אירע אוטם שריר הלב, הוא על הטוען להתרחשותו, קרי על המבוטח.

בעב"ל 1022/00 עמליה חן - המוסד לביטוח לאומי (עבודה ארצי לג (58) 26) נפסק כי: "על מנת שאירוע מוחי יוכר כתאונה בעבודה על התובע להוכיח, כפי שהדבר לגבי אוטם שריר הלב, קרות אירוע חריג בחיי עבודתו בסמוך לפני בוא האירוע המוחי".

7. דיון והכרעה

המחלוקת הנוטשה בין הצדדים, אם כן, נוגעת לגרסתו של התובע על מה שארע לו, לטענתו, ביום 10.01.11 וביום 11.01.11 ועל עצם התקיימותו של אירוע חריג המהווה "תאונת עבודה" כמשמעותה בסעיף 79 לחוק. לאחר ששמענו את עדויות, ולאחר ששקלנו את הראיות שהוצגו לפנינו וכן עיינו בסיכומי באי כוח הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי לא עלה בידי התובע להרים את הנטל המוטל עליו ולהוכיח כי ביום 10.01.11 ו/או ביום 11.01.11 אירעה לו "תאונת עבודה" כמשמעה בסעיף 79 לחוק. זאת, מן הטעם שלא הוכח כי התרחש בנוגע לתובע אירוע חריג, אשר הביא לאירוע לבבי כלשהו תוך כדי ועקב עבודתו.

ודוק, לטעמינו, התובע, לא הצליח להוכיח, בסבירות העולה על 50%, את גרסתו לדחק נפשי בלתי רגיל אשר נגרם לו, בעטיו של מאורע בעבודתו (וראה את שנפסק בעב"ל 502/09 הנ"ל).

8. השיקולים שהכריעו את גורל התביעה

א. האם היה אירוע חריג בעבודת התובע, אשר קדם להופעת האוטם?

התובע כאמור, מייחס את תחילת היווצרות המצב שהביא לאירוע הלבבי/אוטם שריר הלב בו לקה לאירוע, קרי לויכוח שאירע ביום 10.01.11 בינו לבין עובדים וזאת על רקע היעדרותם של כמה מהעובדים באותו היום וכן על טענתו, בדבר רקע של איבוד כלי עבודה (סעיף 8 לתצהיר ועמ' 5 שורות 29-7 לפרוטוקול).

התובע ניסה לשכנענו בדבר ויכוחים נוספים שהתרחשו בינו לבין עובדים למחרת היום - ביום 11.01.11 וזאת גם כן על רקע חלוקת העובדים, כמו גם על טענתו שגב' נחום איחרה לבוא לעבודה באותו היום (סעיפים 9, 10 ו- 11 לתצהיר).

גירסה אחרת, עלתה מההודעה שגבה מהתובע, חוקר המל"ל ביום 15.05.11, עוד בטרם הוחלט לדחות תביעתו. כך לשאלת החוקר ביחס למה שהתרחש בו ביום התרחשות האירוע הלבבי, התובע השיב כי "יום לפני כן הייתי עצבני בגלל משהו בעבודה ואני לא זוכר... (עמ' 2 ש' 44-45 להודעה). בהמשך התובע נשאל מפורשות ביחס להתרחשות אירוע חריג בשגרת העבודה, ותשובתו הייתה שלילית לחלוטין. התובע למעשה תיאר שיגרת עבודה במשך השנים, שיגרה המאופיינת, מבחינתו, בלחצים ממושכים. מפאת חשיבות הדברים נביא את גרסתו של התובע כפי שתוארה על ידו בהודעתו הנ"ל:

"ש. האם הלחץ שלך בעבודה זהו דבר שגרתי?

ת. כן בעבודה שלנו כל יום יש לחץ זהו דבר שבשגרה.

ש. האם ביום האירוע בתאריך 11.01.11 היה משהו חריג בעבודה?

ת. היה לי יום לפני יותר לחץ בעבודה, קמתי בבוקר והרגשתי שהצרבת התגברה.

ש. יום קודם לכן מה היה יותר לחץ בעבודה?

ת. יום לפני כן אני חושב היה שבת, באתי באותו היום עם צרבת לעבודה והיה לי ויכוח עם פועלים והרגשתי לא טוב.
 ש. האם אתה מתווכח עם עובדים באופן שגרתי שבעבודה?
 ת. כן, אני מתווכח המון עם עובדים בכול בוקר, אלו עובדים קשים, נהגים לא מתעוררים לעבודה אז הכול נופל עלי לפתור את הבעיות, אין לי מנהלי מחלקה שאני יכול להעביר אליו את האחריות, או אני או עליזה.
 ש. מדוע אתה קושר את האירוע שקרה לך לעבודה?
 ת. אני חושב מה שקורה לי זה מהלחץ של העבודה אני לוקח את העבודה איתי גם הביתה וזה לחץ של 24 שעות וככה כבר שנים, אצלי במשפחה אין בעיות של לב.
 ש. האם היה אירוע חריג בעבודה שגרם לך להתקף לב או לחץ מתמשך?
 ת. לא, זה היה לחץ מתמשך ולא אירוע ספציפי? (עמ' 3 שורות 73-58 להודעה).
 לפנינו איפוא שוני בין הגרסה שמסר התובע לחוקר המל"ל לבין הגרסה שנמסרה בתצהירו ובתצהיר גב' נחום. בנסיבות מעין אלה, הלכה פסוקה היא כי ככלל, בית הדין יעניק משקל רב יותר לגרסה כפי שנמסרה בהודעה המקורית לחוקר המל"ל, על פני גרסה מאוחרת. שכן, ניסיון החיים מלמד שגרסה ראשונית היא המשקפת את האירועים כהווייתם (וראה לעניין זה את שנפסק בעב"ל 462/02 נחום אברהם - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 04.02.07; עב"ל 466/06 סעיד בסול - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 06.06.07).
 כמו כן נדגיש, שבהתאם להלכה הפסוקה אליה הפנינו לעיל, מתח נפשי ותנאי עבודה קשים המשתרעים על פני תקופה ארוכה, אף של שבועות, אינם יוצרים את הקשר הסיבתי בין העבודה לבין האוטם, כדי לקיים את התנאי "עקב העבודה" שבהגדרת תאונת עבודה בחוק. התובע, למעשה, לא השכיל להוכיח כי ביום ו/או בסמוך למועד קרות האוטם היה לחץ מוגבר בעבודה שהוא בבחינת "שיא" או "עליה במדרגה" היכולה, בנסיבות מסוימות, להיחשב כ"אירוע חריג".
 שוני נוסף מצאנו בגרסת התובע, והנוגעת לעניין איבוד כלי עבודה שכביכול "נעלמו", דבר שאף הוא על פי הנטען עמד ברקע לויכוחים הנטענים בין התובע לבין העובדים. אותו עניין אוזכר לראשונה על ידי התובע בחקירתו בפנינו (עמ' 5 שורות 32-6 לפרוטוקול וכן עמ' 6 שורות 1-5), כאשר חרף חשיבתו כפי שתוארה לפנינו לא אוזכר בשום מקום עובר לכך, לא בהודעה שגבה חוקר המל"ל ולא בתצהיר עדותו הראשית של התובע, ואף לא בתצהיר עדותה הראשית של גב' נחום.
 לסיכום נקודה נציין, שמקובלת עלינו טענות ב"כ הנתבע שהתובע לא נתן הסבר מניח את הדעת ביחס לשוני בגרסאותיו לעיל. מצופה היה מהתובע כי יזכור את פרטי האירוע החריג או האירועים החריגים הנטענים דווקא ממועדים הקרובים לקיומם מאשר ייזכר בהם ממועדים יותר מאוחרים וכמוצאה עליהם בתצהיר שהוגש מטעמו בבית הדין (עמ' 3 שורות 28-32 - סעיפים 12 ו- 13 לסיכומי ב"כ הנתבע).
 ב. מסמכים רפואיים
 כלל נקוט בפסיקה בתביעות מסוג זה, כי לדברים העולים מתוך המסמכים הרפואיים, ובמיוחד מתרשומות שנערכו בסמוך לאירוע, משקל רב בהכרעה העובדתית באשר לקיומו של אירוע חריג (עב"ל 614/08 יהודה מרקוביץ - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 13.07.09).

עיון במסמכים הרפואיים של התובע ממועדים שבסמוך לאחר התרחשות האירוע הלבבי מעלה, כי הלחץ החרגי הנטען או האירועים החרגים הנטענים, כפי שתוארו לא נזכרו באף אחד מאותם המסמכים הרפואיים, ואף לא בתעודה הרפואית הראשונה לנפגע בעבודה, שהוצאה ביום 06.02.11. המערער עומת עם עובדה זו, ותשובתו הייתה: "לא שאלו אותי...אני עונה לך. בבית חולים לא שאלו אותי בכלל - מה קרה או איך קרה..." (עמ' 4 שורות 18-23 לפרוטוקול).

אלא שבמסמך הרפואי מיום 17.01.11 - "סיכום מחלה" של בית חולים העמק מופיעה תרשומת שונה, הנחזית להיות כזו שנרשמה מפיו של התובע. משמע, שהתובע נשאל אודות הרקע לאוטם בו לקה, או שהתנדב למסור פרטים אודותיו: "ב 06:00 יום קבלתו התעורר משנתו עם כאבים בחזה. לשאלה מכוונת מתאר ארוע קל יותר 3 ימים לפני הארוע הנוכחי. חלף עצמונית, לכן לא פנה".

הנה כי כן, התובע מסר לגורמים הרפואיים פרטים אודות הרקע לאוטם בו לקה, ולא הזכיר ולו במילה את הוידוים שבמהלכם התעצבן וחש בלחץ, עניין שיש בו כדי לפגום במהימנות גרסתו בדבר התרחשותו של אירוע חריג. ג. טופס התביעה לתשלום דמי פגיעה - נספח ב' לתצהיר התובע

עיון בטופס הנ"ל מעלה כי לא נרשם בו מאומה ביחס לאירוע ספציפי שאירע במסגרת העבודה. כל שנרשם בו "לדברי הנפגע, הגיע הבוקר לקבל את העובדים ולפתח חש לחצים בחזה וזיעה קרה, כאבים עזים, נלקח למרפאה ומשם הובהל בטיפול נמרץ". הוזה אומר, גם מסמך זה מחליש את גרסת התובע ומחזק את הסברה שלא היה בסמוך לאירוע אוטם שריר הלב בו לקה התובע אירוע חריג כלשהו במסגרת העבודה.

ד. עדת התובע

גם עדותה של גב' נחום לא הועילה וזאת בהתחשב במשקלן של יתר הראיות כפי שפורטו לעיל.

9. לסיכום

לנוכח כל האמור לעיל ובשים לב לטעם שמצאנו בסיכומי הנתבע ומשלא הוכח כי ביום 10.01.11, או בסמוך לו, התרחש אירוע חריג, הרינו קובעים כי בדין קבע הנתבע כי אוטם שריר הלב אשר אירע לתובע באותו מועד, אינו עונה להגדרת הביטוי "תאונת עבודה" כמשמעותו בסעיף 79 לחוק.

10. סוף דבר - התביעה נדחית.

מאחר ומדובר בתביעה מתחום הביטחון הסוציאלי, אין צו להוצאות.

11. כל אחד מהצדדים רשאי לערער על פסק דין זה, בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים, בתוך 30 יום מיום שפסק הדין יומצא לו.

ניתן היום, ד' באדר, תשע"ג, 14 בפברואר 2013, בהעדר הצדדים.